No. 1555 Zaterdag 18 October 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.— Afzonderlijke nummers fl. 0.15. Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Pers over de Troonrede.

De *Standaard* constateert met onverholen welgevallen, dat in geen geval gebroken wordt met de legislatieve productie van het vorig Kabinet:

Van een *tabula rasa* geen sprake.

Dat onder de nieuw in te wachten voorstellen van wet o.m. een ontwerp tot algeheele herziening van het Wetboek van Strafvordering wordt aangekondigd, vindt onzerzijds toejuiching, en geheel 't zelfde geldt voor het ontwerp over de Zuiderzeekom, wier afsluiting en gedeeltelijke droogmaking zelfs met ampele redegeving wordt aangekondigd.

De aankondiging van deze beide omvangrijke ontwerpen toont bovendien, dat het Kabinet niet *ad hoc* voor de revisie van Artikel 80 der Grondwet zich aanmeldt. Dan toch zou Kameroutbinding zeer binnenkort voor de deur staan. Wel hoorde men dat zulk een revisie, „onverwijld zal worden *voorbereid*," maar zelfs tusschen voorbereiding en indiening kan reeds meer dan een jaar liggen.

Ook ter zake van de Defensie van Land en Koloniën blijft dit Kabinet, min of meer, in het door zijn voorgangers aangegeven spoor. Al aanstonds een slagschip; dan voortzetting van de reorganisatie der levende strijdkrachten; voorts verdere voorziening in uitrusting en verpleging; en tenslotte betere regeling van het verlofskader; al 't-welk natuurlijk de noodige millioenen verslinden zal, en voor de zestien Socialisten zal zijn om naar te watertanden.

En nu de vijf critieke punten.

Voor Indië geen syllabe tegen missie of kerstening, maar enkele generale „opwekking tot verdraagzaamheid op het gebied van den godsdienst", dus zoowel van de Christenen jegens de Mohamedanen als van de Mohamedanen jegens de Christenen. En zoo ook ras tegenover ras.

Van een oorlogsverklaring aan onze missionaire actie in Indië alzoo geen zweem.

Ten tweede, Talma's soc. wetten niet ten doode verwezen, maar voor vereenvoudiging aanbevolen, en in de Ziektewet doctorshulp ingelascht; en zulks met daarbij Staatspensioen voor behoeftigen van 70 jaar en ouder, die geen voldoende hulp van de weldadigheid erlangen. Een soort subventieve Staatsarmenzorg in zeer exceptioneele gevallen. Verkeerd in 't beginsel, maar zelfs nu reeds in zwang Van het zoo hoog aanbevolen Staatspensioenwezen niets dan de schim achtige schaduw.

Ten derde voor het Kiesrecht wat we boven reeds aanstipten, en wat zoo in niets precies voldoet aan wat de heeren Socialisten en Vrijzinnig-democraten sinds jaar en dag als onafwijsbaren eisch hadden gedecreteerd.

Ten vierde inzake het Onderwijs geen enkel troostwoord ter geruststelling van de dwepers met het Openbaar Onderwijs; van traktementsverhooging geen idee; maar eeniglijk een Staatscommissie, om de quaestie van het Bijzonder Onderwijs definitief te regelen, onder voorwaarden die in de wet te stellen zullen zijn.

Een zinsnede ons meer dan den Ned. Bond van Onderwijzers in het gevlei komende.

En nu het laatste punt, de *Financiën*.

Geen syllabe om voor Vrijhandel te pleiten. Over afschaffing van het bestaande Tarief geen woord. Dat zelfs posten verhoogd zullen worden is dus niet uitgesloten.

„Kort saamgevat," besluit het blad, „een Troonrede, die naar ons zoo ver overbuigt als het verschil in beginsel slechts even gedoogt, maar wel te verstaan in termen en uitdrukkingen, die uiterst rekbaar zijn, en daardoor straks een bedenkelijk karakter kunnen erlangen. Maar in elk geval geeft deze Troonrede den hardsten slag aan de groep der Socialisten."

Veel minder tevreden is de *Nederlander*, welk blad o.a. ten aanzien van de Onderwijsquaestie" schrijft:

Afgezien nog hiervan dat het vinden eener algemeen bevredigende regeling zooiets is als de „quadratuur van den cirkel", lijkt de instelling eener Staatscommissie, wier arbeiden „met bekwamen spoed" spreekwoordelijk is, wel de meest geschikte kapstok om een, in de schatting der rechterzijde urgent vraagstuk voorloopig aan op te hangen. Wij zijn benieuwd of de rechtsche groepen met dezen wissel op de toekomst in den zak, bereid zullen worden bevonden om de andere wisseltjes der firma Concentratie en Co. (van welke vennootschap de S.D.A.P. de stille vennoot mag heeten) te honoreeren. Ons komt dit nogal twijfelachtig voor.

Minister Treub komt *niet* met een voorstel tot invoering van Staatspensioen, maar wat hij er voor in de plaats stelt is toch niet heel veel anders dan wat hij vroeger veroordeeld heeft, meent de *Nederlander*, en besluit:

Alles te zamen genomen, blijkt uit deze Troonrede, dat de naam „extra-parlementair Kabinet" voor het pas-opgetreden Ministerie niet meer is dan...... een naam; dat de Concentratie der extra-parlementariër Cort van der Linden dankbaar mag zijn voor de wijze waarop hij voor haar de kastanjes uit het vuur wil halen, doch dat — ons bedunkens — niet alle waarborgen aanwezig zijn, dat hij zich bij dezen arbeid de vingers niet branden zal.

Aan de rechterzijde wordt, naar ons gevoelen, geen enkele concessie van beteekenis gedaan die haar zou kunnen verzoenen met de eenigszins zonderlinge wijze, waarop het resultaat van den Juni strijd in dit extra-parlementaire Kabinet is belichaamd.

Daarentegen schrijft de *Rotterdammer* als haar conclusie:

Met dankbaarheid mag nu reeds worden geconstateerd, dat de radicale, anti-militaristische, anti-clericale politiek, welke in verkiezingsdagen door concentratie-mannen en sociaal-democraten luide werd gepredikt, in deze Troonrede van het Ministerie-Cort van der Linden geen weerklank vindt.

De *Tijd* is van oordeel, dat het Kabinet zijne krachten overschat:

Het program in deze Troonrede ontwikkeld, is er een, zooals men mocht verwachten van een regeering niet alleen van eigen kracht bewust, maar teveus overtuigd in beide Kamers der Staten-Generaal op een sterke meerderheid te kunnen rekenen.

In het hoofdartikel, hetwelk bij sommige van onze vrienden tegenspraak uitlokte bepleitten wij ettelijke weken geleden, als geringste kwaad het optreden van een uitsluitend uit de linkerzijde samengesteld zakenkabinet, hetwelk zich bij zijne wetsvoorstellen tot onderwerpen, binnen de neutrale zône vallend, zou bepalen en dat, zoolang het niet voor een kabinet van beginselen moest plaats maken voor het tot stand brengen van zoodanige ontwerpen, hulp zou kunnen vragen en krijgen bij de rechterzijde tegenover den uitersten vleugel der linkerzijde, dien der socialisten.

Een dergelijke ministerie blijkt het tegenwoordige niet. Hoewel, gelijk wij boven reeds zeiden, hetgeen het eigenlijk wil ten opzichte van de invaliditeits- en ouderdomsverzekering en ook nog omtrent andere punten, ons niet volkomen duidelijk is, meenen wij toch, dat deze Troonrede voldoende licht geeft, om aangaande het karakter der regeering niet langer in den geringsten twijfel te verkeeren. Wij krijgen met haar te doen als een liberaal kabinet, dat voor de uitvoering van zijn plannen alleen bij de linkerzijde steun zal hebben te zoeken.

Vergissen wij ons ook verder niet, dan gaan wij met dit ministerie een tijdvak, vol van politieke wisselvalligheden, incohaerentie en onvruchtbaarheid tegemoet.

Het *Huisgezin* spreekt van „fopperij":

De Troonrede is een groote foppage en blijft dus in den stijl, waarin de verkiezingen van linke gevoerd zijn.

De grootste fopperij is, dat, terwijl het kabinet zich aanmeldt als een kabinet van kort bestaan — het zal onverwijld komen met een partieele grondwetsherziening — het een berg werk ten toon en in het verschiet stelt, waaraan een achtjarige periode meer dan genoeg zou hebben.

De tweede fopperij is het verband, dat oogenschijnlijk gelegd wordt tusschen de kiesrechtherziening en de onderwijskwestie.

Men is geneigd deze brug te zien: tegen de aanvaarding van 't algemeen kiesrecht ontvangt ge een bevredigende regeling van de subsidieering van het bijzonder onderwijs.

Maar er is geen brug.

Om deze reden, dat de grondwetsherziening, het algemeen kiesrecht, onverwijld zal komen en het onderwijsvraagstuk op de lange baan eener staatscommissie wordt geschoven, — indien men aan het kapstok-beeld al niet denken wil.

Nog duidelijker: de grondwetsherziening zal al lang kant en klaar zijn voordat men ten aanzien van de subsidie-kwestie aan een regeling toe is.

Verder zegt het blad:

Wat de sociale verzekering betreft, weten we beter wat deze regeering niet zal geven — geen staatspensioneering — dan wat zij wel zal brengen.

Hetgeen op belastinggebied wordt aangekondigd baart geen verrassing.

De droogmaking der geheele Zuiderzee — op papier — zij den heer Lely gegund.

Maar wat wij het Kabinet niet gunnen, doch het zeer kwalijk nemen, is het quasi-vertragzame, maar wee-maçonnieke stelling nemen ten aanzien van de kerstening in Indië.

Dit doet in figuurlijken en in letterlijken zin de deur dicht, maar op een wijze, dat wij het Ministerie geen gemeend welkom kunnen toeroepen."

Veel minder crttisch, welwillend zelfs, oordeelt de *Limb. Koerier*:

De Troonrede, het regeeringsprogram van het nieuwe Ministerie, maakt, het zij ronduit erkend, in algemeen genomen, een beteren indruk dan we hadden durven verwachten.

Dat onder het nieuwe bewind van geen tariefherziening sprake zal zijn, stond nu eenmaal vast.

Gelijk eveneens verwacht werd, wordt het algemeen stemrecht voor mannen en het openen van de mogelijkheid daarvan voor vrouwen aangekondigd. De omstandigheid, dat hieraan de kans van een bevredigende regeling der subsidieering van het bijzonder onderwijs wordt vastgekoppeld, geeft eenige waarschijnlijkheid aan de reeds geuite onderstelling, dat op deze beide punten een do-ut-des-compromis tusschen Links en Rechts zou te vinden zijn.

Op sociaal gebied schijnt mr. Treub zich hoofdzakelijk te willen bepalen tot herziening en aanvulling van de door Talma ingevoerde wetten.

De *Nieuwe Tilb. Crt* schrijft:

Grondwetherziening dus om te komen tot algemeen mannenkiesrecht en tot de mogelijkheid van vrouwenkiesrecht.

Ons wel. Maar, veronderstelt eens, dat de rechterzijde hiertoe hare medewerking wil verleenen, hoe zal het dan gaan met de financieele gelijkstelling van het bizonder en openbaar onderwijs?

De Troonrede slaat een kapstok om het zaakje er aan op te hangen. Immers de regeering, „stelt zich voor aan eene staatscommissie het onderzoek op te dragen in hoeverre eene algemeen bevredigende regeling mogelijk is ter zake van de subsidieering van het bijzonder onderwijs en de voorwaarden welke daaraan verbonden moeten worden.'.

Uit de tegenstellingen met de hieraan onmiddellijk voorafgaande zinsnede over de onverwijlde voorbereiding der kieswetparagraaf uit de Grondwet, moet men opmaken, dat de regeering dus niet van plan is artikel 192 der Grondwet, het onderwijsartikel, te wijzigen' zóó dat bijzonder en openbaar onderwijs gelijk worden gesteld.

Maar dan zal van een grondwetherziening weinig kunnen komen. Want indien bij de rechterzijde iets vast staat, dan is het wel het verlangen om bij de eerste de beste grondwetwijziging ook artikel 192 voorgoed onder handen te nemen en voor goed pasklaar te maken voor de algeheele financieele gelijkstelling van bijzonder en openbaar onderwijs. Het zou wel eens kunnen zijn, dat hier in de Troonrede het Struikelblok van het ministerie reeds is gelegd.

Het *Dagblad van N. Brabant* vraagt: welke de houding zal zijn ten opzichte van het nieuwe Kabinet? en antwoordt:

Waarschijnlijk afwachtend.

Voorloopig wacht het Kabinet eerder tuimelgevaar van de uiterste Linkerzijde, dan van de onzen. Socialisten en vrijzinnig-democraten hebben in den regel minstens minder geduld dan wij; en bovendien is er reden, om af te wachten, hoe die Kommisie in zake de subsidieregeling eruit zal zien, welke opdracht zij ontvangen zal en binnen welken tijd zij gereed moet wezen.

De *Gelderlander* schrijft:

Alzoo onverwijlde voorbereiding van Grondwetherziening; maar een der belangrijkste punten voor Rechts, moet, ondertusschen commisoriaal gemaakt of anders gezegd, op de lange baan geschoven worden.

Men begrijpt dus, wat er van de medewerking van Rechts tot die grondwetsherziening in vrijzinnigen geest terecht komt.

De *Residentiebode* komt tot deze slotsom:

a. dat het ministerie, een program gevend van het soort dat te wachten viel, in de uitwerking daarvan ons hier en daar toch met verwondering vervuld heeft;

b. dat wij het tot dan ook niet benijden van het Kabinet, hetwelk die taak op zich moest nemen;

c. dat er echter, naar onze opvatting, voor de rechtsche pers en

NAAR HET GELUK.

(*Uit het leven van een bekeerling.*)

X Rothschild.

Het heen en weer slepen moede, besloot ik al mijn geld bij Rotschild te deponeeren.

Wat heb ik in dat hoogst gewichtig oogenblik, toen alles wankel stond, een belangrijk kwartiertje doorgebracht in dit centraal middelpunt van heel de geldwereld.

Geheel Parijs, geheel Europa was het hoofd kwijt, maar Rotschild niet.

Doch het werd hem ook wel gemakkelijk gemaakt.

Daar hij alleen bericht had ontvangen van den Keizer, dat de oorlog zou uitbreken, kon hij rustig en kalm de noodige voorzorgsmaatregelen nemen.

Hoe doller alles nu liep, en hoe meer in de war, des te liever was het hem.

Ik zeide hem, dat ik geen enkele bank meer veilig achtte, maar ook overtuigd was mijn geld aan het Huis Rotschild gerust te kunnen toe vertrouwen. Dat vleide hem zeer.

Hij was een levendige kerel, met nette manieren, van nauwelijks dertig jaren oud, zeer vriendelijk, eenvoudig en volstrekt niet gemaakt. Hij ging met mij in een afzonderlijke kamer en begon een heel gesprek, dat echter voortdurend onderbroken werd.

Van alle landen kwamen er menschen, die hem geld aanboden. Dan ging hij een paar minuten weg en als hij terugkwam, zette hij het gesprek voort, alsof het geen seconde onderbroken was geweest.

Ik was werkelijk verwonderd over zulk een helderen geest, die zich in zijn gedachtengang door niets liet afleiden.

Ten slotte zeide hij: "Ik ben bereid uwe effecten in ontvangst te nemen, maar reken mij verplicht u te zeggen, dat ik nog heden al het geld dat onder mijn berusting is, overdraag naar de Parijsche Bank; uw geld gaat dus ook naar die Bank".

Daarop ging ik niet in; ik wilde met geen enkele bank iets meer te maken hebben.

Hij bracht dienzelfden dag alles wat hij in huis had, dus millioenen en milliarden naar de Bank.

En wat is er gebeurd?

Toen de Tuilerieën en het Stadhuis in brand stonden, trok de Commune naar de Bank om ook die in brand te steken en te plunderen. De bank moest zich loskoopen voor 20 millioen. Als de raddraaiers der Commune eens onverbiddelijk waren geweest, zou Rotschild een bedelaar zijn geworden.

Plotseling, zonder eenige aanleiding daartoe, voelde ik den grond onder mijn voeten branden. Hoe het kwam, weet ik zelf niet, maar ik vroeg opeens: "Wanneer vertrekt de trein naar Brussel?"

„Over een uur".

„Ik zeide tot mijn vrouw: „Over een uur moeten wij vertrekken".

Zij protesteerde: „Hoe is dat nu mogelijk? Wij wachten nog zooveel dingen; de koffers zijn niet gepakt; we hebben nog niet eens gegeten".

Ik bleef bij mijn besluit: Het moet; over een uur vertrekken wij".

Hoe ik tot dit besluit was gekomen, en waarom ik er zoo sterk aan vasthield, begreep ik zelf niet. Het was mij, alsof ik inwendig werd voortgedreven, en mijn bewaarengel mij voort trok.

Na een uur vertrokken we, en toen wij in Brussel aankwamen vernamen wij het bericht van den slag bij Sedan.

Dienzelfden dag trok de oudste zoon van onzen vroegeren besten vriend, waar wij laatst gedineerd hadden, de schrijver der anonyme brieven, met een bloeddorstige menigte achter zich, overal rond om in alle hotels naar mij te zoeken. Overal waar ik wel eens gelogeerd had, werd navraag gedaan, terwijl de menigte aanhoudend riep: Aan de lantaarn! Aan de lantaarn!

Was ik een uur langer in Parijs gebleven, zou ik zeker gehangen zijn.

XI Parijs na den oorlog.

De honger had de gemoederen verbitterd van de Parijzenaars, die zoo lang ingesloten en belegerd waren geweest. Nog op het laatste oogenblik werd er een wet gemaakt, waarbij het absoluut verboden werd aan een Duitscher Parijs te betreden.

Men was zóó verwoed, dat zeker heel Parijs zou zijn samengeloopen om den vreemden indringer naar buiten te smijten.

Maar de toestand binnen Parijs was ook allerverschrikkelijkst. De Parijzenaars waren van hun waanzinnigen hoogmoed neergesmakt tot de diepste vernedering.

Die verfijnde lekkerbekken achtten zich ten slotte nog gelukkig een katten- of hondencotelet te kunnen bemachtigen, of een rattenragout met augurkjes en olijvensaus te mogen genieten.

Van uitsmijten der Duitschers was geen sprake, toen zij Parijs binnen-

de rechtsche partijen geen reden is, tot stelselmatigen tegenstand of bestrijding; doch dat de haar aangewezen taak waakzaam toezicht behoort te zijn, niet het minst op het gebied van onderwijs en koloniën.

De *Leidsche Courant* concludeert:

Onze eind-indruk van het in de Troonrede ontvouwde regeeringsprogram is deze:

Wat beloofd wordt op wetgevend gebied blijft eensdeels ver beneden de verwachtingen van de linksche kiezers, anderdeels ligt er in een zekere vaagheid, een schuchtere onzekerheid. Alleen is het program allerduidelijkst waar het gewag maakt van een zeer aanmerkelijke stijging der belastingen.

De *Koerier* besluit:

Alles samen genomen stemt deze Troonrede kalmeerend en bevredigend; met uitzondering van de onderwijs-paragraaf waarover men reeds niet zonder meer voldaan zal wezen.

Tot zoover de Rechtsche pers.

NEERLANDS ONAFHANKELIJKHEID.

Daags voor de groote feesten in Den Haag schreef de ZEW. Heer S. J. J. HAGERAATS in *De Residentiebode*:

Ons hart is dankbaar aan God, Wiens Voorzienigheid Nederland verloste en vuriger dan ooit staan wij om den troon der Oranjes. Wat een jaar van glorie is 1813 geweest! Nederland verrees met eere in nieuwe onafhankelijkheid. In 1795 was de eenmaal roemruchte Republiek der Vereenigde Nederlanden bezweken. De tegenstanders van Oranje haalden de Franschen in; zij dansten om de vrijheidsboom en droomden van een gulden geluksstaat. De Franschen eischten ons geld en betaalden met assignaten. 't Scheen of de Bataafsche Republiek in het klein — al was het gelukkig zonder bloedvergieten— de groote Fransche Republiek wilde nadoen, De éene regeering volgde de andere op, en het Hollandsche volk, eenmaal zoo roemrijk in raadszaal en buitenlandsche Staatkunde, zoo roemrijk te water en te land, maakte zich blij om den hollen klank van het geschetter van vrijheid. Onder den raadspensionaris Schimmelpenninck, Napoleons niet onwaardigen beschermeling, kwam er meer vastheid in het bestuur; maar langer dan één jaar kon de edele man het niet uithouden. Toen werd ons Koning Lodewijk Napoleon opgedrongen. Deze vorst, in vele opzichten voortreffelijk, kreeg hart voor zijn volk en trachtte zelfs Nederland te beschermen tegen den schier alles vermogenden wil van zijn keizerlijken broeder.

Tevergeefs. Napoleon haalde gewoon een streep door ons volksbestaan, en Nederland werd beschouwd als aanslibbing der Fransche rivieren en verklaard deel uit te maken van het groote keizerrijk. Verre van ons niet te erkennen, dat de Fransche tijd ons ook weldaden bracht, dat inzonderheid de regeering van den genialen Keizer veel heeft opgeruimd wat onhoudbaar was, wetten heeft geschonken, die we nog bewonderen en die voor een deel nog nawerken. Maar het Nederlandsche volk had opgehouden te bestaan; zijn handel werd de doodsteek toegebracht, zijn zonen werden ingelijfd in het groote leger en velen vonden den dood op het slagveld; de welvaart kwijnde weg en met angst zag men telkens meer offers vragen om den heerszuchtigen wil van den machtigen gebieder te voldoen. Ook hier richtte God. De slag van Leipzig gaf het sein tot den opstand. De omwenteling was voorbereid door talentvolle en vastberaden mannen met van Hogendorp aan het hoofd. De omwenteling te Amsterdam had zelfs voor die stad niet den gewenschten uitslag, maar 17 November in Den Haag werd de dageraad van den gulden dag in Nederlands historie: Nederland werd verlost.

De geschiedenis afteschrijven van die dagen is onnoodig. Toch dient er gewezen op zeer belangrijke punten. Nederland werd met Oranje vereenigd. In de voormalige Republiek had het Huis van Oranje een machtige partij tegen zich. Stadhouderlijke en Stadhouderlooze tijdperken volgen elkander op. Maar in November 1813 heeft geheel het volk Oranje ingehaald en Oranje ten troon verheven. De onmogelijkheid werd ingezien Nederland te bevrijden, aan Nederland een vaste waarborg te geven voor zijn bestaan, zijn vrede en zijn welvaart, zonder het glorieuse huis, dat reeds eeuwen op het innigst met het volk der Nederlanden was verbonden geweest, en dat den kleinen Staat had opgevoerd tot machtigen invloed en ongekende grootheid.

Vervolgens de Bataafsche republiek had gelukkig een einde gemaakt aan de gereformeerde Staatskerk. Velen dachten, ook in 1813, aan een geheel herstel van het vroegere, maar die gedachte werd prijs gegeven. Alle burgers zouden dezelfde rechten hebben, en de godsdienst zou vrij zijn. Zoo werd afgeschaft, wat er onbillijk en onrechtvaardig was geweest in de oude Republiek. We zullen nu niet gewagen van Jozephistische begrippen, die zich nu en dan na 1813 hebben doen gelden; wij willen slechts wijzen op de gelijkheid voor allen, ons in 1813 verzekerd en met meer waarborg dan het geschreeuw van de Bataafsche republiek het had kunnen doen. Wij Katholieken, vooral hebben dus reden te over om te jubelen op het eeuwfeest van onze onafhankelijkheid. Vele nationale feesten hadden voor ons een bitteren bijsmaak; dit feest moet door geheel ons volk met dankbaarheid en geestdrift worden gevierd.

Morgen zal de optocht ons doen zien, hoe groot we *waren*; hij zal ons opwekken om, ieder naar zijn krachten, medetewerken om groot te *zijn* binnen onze niet ver verwijderde grenzen; groot in eendracht, groot door onzen handel, groot in onze welvaart, groot in de werken des vredes, wetenschap en kunst. Welsprekend zal de optocht ons het verleden toonen, en al is hij nationaal, toch mag aan den Haag, als zetelstad der Oranjes, het meest belangrijke deel niet worden ontzegd. Met den Stichter van „die Haghe" den Roomsch-Koning begint de stoet. Hij, uitverkoren tot Keizer van het Heilige Roomsche rijk der Duitsche volken, heeft ook de eerste keur gegeven in Noord-Nederland en aldus den grond gelegd voor den welstand van Hollands burgerij. Floris V, „der Keerlen God" was zijn vader waardig. Willem II bouwde de *oude* zaal; Floris V stichtte de *Ridderzaal*. We zullen Albrecht van Beieren zien, aan wiens opgewekten kunstzin we onze St. Jacob en de Sint Baaf van Haarlem danken.

Philips van Bourgondië verschijnt met zijn ridders van het Gulden Vlies 't Is of hij het luisterrijke Kapittel der orde in Den Haag gaat voorzitten. Het Gulden Vlies was eene Stichting, welke niet alleen den machtigen Bourgondiër omgaf met de edelsten der edelen, maar tevens een bewijs was van Kabeljauwschen zin, den Prinsen van Oranje later zoo eigen. De ridders waren een niet geringe stem in de pogingen van den Hertog, die, ofschoon despotiek van karakter, ontzettend veel deed voor de welvaart van het volk. We zullen het „Wilhelmus" hooren; hoe het wies langs onze lage landen, machtig klonk langs de vélden, en een zegetoon werd, die de eeuwen trotseerden. We zullen het gouden tijdvak bewonderen onder de hooge bescherming van Frederik Hendrik en Amalia van Solms. Nederland heeft zijn groote mannen gehad op het gebied van wetenschap, mannen, die, als Hugo de Groot, nog voortleven in de bewondering van het nageslacht; Nederland heeft zijn dichters gehad, die met Vondel aan de spits zijn roem onsterfelijk maakten door hun zangen; zijn toonkunstenaars, wier lessen door het buitenland werden gevolgd, wier werken met ongekende frischheid ons toezingen, hoe het Nederlandsche hart zich vertolkte in machtige akkoorden. Nederland heeft zijn bouwmeesters gehad, wier monumenten getuigenis blijven afleggen van nationale kracht; zijn beeldhouwers, die de vaderen hebben vereeuwigd in marmer en metaal; zijn schilders, die, ook heden, den naam van ons volk groot maken over geheel de beschaafde wereld.

Dankbaar begroeten wij de mannen van 1813, die met het edele drietal, Nederland hebben vrijgemaakt, en op den gondslag der eeuwen, geleerd door de essen der geschiedenis, het Koninklijk hebben gevestigd met Oranje als Souverein.

Wie zou koud blijven bij de herinnering aan zooveel groote daden, aan zooveel beleid, aan zooveel moed. Maar, boven alles, danken wij God, die ons heeft gered. Wat kan de mensch zonder Zijn hulp. Daarom heffen wij met eerbied en erkentelijkheid Zondag a.s. in onze kerken het „Te Deum" aan om den Vader, „die in de hemelen is", te danken voor al wat Hij deed voor Nederland, en in het bijzonder voor al de weldaden de Kerk in Nederland bewezen gedurende de honderd jaren van onze onafhankelijkheid. Bidden wij Hem, dat Hij voor ons het dierbaar Oranje-huis beware, opdat geheel het Nederlandsche volk gelukkig moge zijn onder het bestuur, dat, onder de leiding van Gods Voorzienigheid, aan onze natie is gegeven als de waarborg van zijn vrijheid, vrede en welvaart."

SCHEEPSBOUW.

Onze eeuw wordt genoemd: de eeuw van ontwikkeling en vooruitgang. En met recht. Denk slechts aan *marconi, vliegmachines, bestuurbare luchtschepen, motorrijtuigen* en nog zoo vele nuttige en nieuwe uitvindingen. Maar er is één tak van nijverheid, die, wat ontwikkeling betreft, wel in een der eerste rijen mag geplaatst worden, en dat is de *Scheepsbouw*.

Ongeveer een eeuw geleden zag men het 1ste kleine bruikbare stoombootje op de Hudson-rivier. Het was de *Clermont*, een stoomertje van ± 180 ton. Robert Fulton was er eindelijk na veel tegenwerking en ongelukken in geslaagd, in 1807 met zijn *Clermont* een geregelde vaart te openen tusschen New York en Albany. En nu een honderdtal jaren later! De oceaan wordt doorkruist in alle richtingen. Het eene groote stoomschip volgde op het andere. Rijke kooplui vereenigden zich om Compagnien te vormen van stoomschepen, die geregeld vaste havens zouden aandoen.

Tegenwoordig wemelt het op de woeste baren der voor onze voorvaderen ontoegankelijke zeeën van die prachtige, drijvende paleizen.

Het wereldverkeer tusschen de overzeesche landen neemt nog voortdurend toe. Door die snelle oceaanstoomers zijn de afstanden als 't ware vernietigd. In 5 á 6 dagen steekt men thans over van Hamburg, Parijs of Londen naar de Nieuwe Wereld. Men voelt niet meer, dat men op een schip reist; die reuzen zijn als drijvende dorpen, met eene bemanning die dikwijls de 3 á 4000 te boven gaat. Engeland en Duitschland; strijden al sinds jaren om den eerepalm in den scheepsbouw. Het vorige jaar kwam de eer toe aan Engeland. Het grootste schip ter wereld was toen de *Titanic*, zoo ongelukkiglijk vergaan in haar *maiden-trip* van Southampton naar New York (15 April 1912).

Kort daarna kwam Duitschland in 't strijdperk met de *Imperator*, die 5000 ton grooter is dan de vergane Engelsche *Titanic*. De „Imperator" is nu het grootste s. s. der wereld, doch lang zal zijn zegepraal niet duren. Het volgend jaar in de lente zal een nieuwe reus van stapel loopen, die de *Imperator* weer in grootte zal overtreffen. Dat zal de *Vaterland* zijn, ook weer onder Duitsche vlag en tot dezelfde Compagnie behoorende nl. *Hamburg-Amerika-Linie*. Het kleine Nederland neemt in de ontwikkeling van den Scheepsbouw eene eervolle plaats in. Met rechtmatigen trots kunnen we wijzen op 't prachtige en *hoogste* stoomschip, de *Rotterdam*, een der S.S. der Holland-America Line. Dat schip heeft eene waterverplaatsing van 37190 ton en kwam tot dusverre op de 7de plaats in de rij der zeereuzen. Nu staat er weer een Hollandsche Colossus op punt van te water gelaten te worden n.l. de *Statendam* met eene waterverplaatsing van 45000 ton. Het zal 't 4de schip wezen in grootte. Jaarlijks komen er te New-York ± 1¼ millioen vreemdelingen aan, waarvan de *H. A. Line* met hare prachtige rustige schepen er niet minder dan 65000 overvoert. De Hollandsche schepen zijn zeer gezocht door hen, die eene rustige, kalme overvaart wenschen. Niet in eene groote snelheid, die alles wat op 't schip zich bevindt doet trillen en schudden, maar in een rustigen loop, in eene groote vastheid op de woedende golven vinden die Holl zeekasteelen hun grootste aantrekkelijkheid voor personen, die zeer gevoelig zijn voor de nare en ellendige zeeziekte. Mochten wij hier op Curaçao ook eens het genoegen smaken zulke drijvende steden onze haven te zien binnenloopen! Zulk een wensch behoort echter tot voorals nog tot de onmogelijkheid, daar die Steamers een diepgang hebben van 12, 13 ja (zooals b.v. de *Imperator*) zelfs van over de 14 meter. Doch onze haven met haar vaargeul van ± 9 meter kan nog heel wat grootere stoomschepen binnen haar vaarwater opnemen dan tot nu toe hier binnenvallen. Na de opening dus van het Panamakanaal (de FRAM is reeds 3 Oct. aldaar aangekomen om na ± 1 maand het *eerst* door 't kanaal te stoomen) hopen we, dat onze Zandzuiger met voldoening op zijn werk moge neerzien en onze haven niet alleen zal zijn gemaakt tot eene der beste in midden Amerika, maar ook een aantrekkingspunt zal zijn voor de vele Compagnien, wijl al wat in betrekking staat met laden en lossen en bunkeren hier én om de lage loonen én spoedig werk zoo gunstig afsteekt met al wat men daaromtrent in de naburige Republieken aantreft. Om nu een duidelijk overzicht te krijgen der grootste schepen, die de Oceanen bevaren vergelijke men even 't volgend lijstje.

Namen.	Waterverpl. in R. t. (2.83M3)	Naam der Compagnie.
1 Imperator	70.000	Ham. A. Linie
2 Mauretania	45 300	Cunard Line
3 Lucitania	45 300	Cunard Line
4 Statendam	**45.000**	**Hol. A. Line**
5 Kais. Augusta Victoria	40.000	Ham. A. Linie
6 Baltic	40.000	White St. Line
7 Celtic	38.000	„ „
8 Cedric	38.000	„ „
9 Rotterdam	**37.190**	**Hol. A. Line**

Berichten uit de Kolonie.

Verhooging van traktementen.

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG.

De Gouverneur blijft de verhooging, zooals die door hem in het ontwerp-verordening werd voorgesteld, zeer gewenscht achten en meent, dat de traktementen van de ambtenaren in quaestie daardoor volstrekt niet te hoog zullen worden.

Ook voor wat betreft de verhooging van de traktementen van den Procureur-generaal, den Administrateur van financiën en den Directeur der Openbare Werken, meent hij te moeten blijven bij zijn opinie, die hij dienaangaande in de Memorie van Antwoord uitvoerig heeft uiteengezet.

De reden, waarom speciaal voor de in het ontwerp genoemde ambtenaren een traktementsverhooging werd voorgesteld en niet ook voor andere ambtenaren, wier traktementen te laag kunnen worden geacht, is deze:

Bij de behandeling der Curaçaosche begrooting voor 1913 werd in het Voorloopig Verslag door enkele leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te kennen gegeven, dat de traktementen der rechterlijke ambtenaren in de kolonie te gering waren.

Zijne Excellentie de Minister van Koloniën verzocht den Gouverneur zijn inzicht dienaangaande te willen mededeelen, c. q. vergezeld van een voorstel, om tot de gewenschte oplossing van het bezoldingsvraagstuk der rechterlijke ambtenaren te geraken.

Overtuigd, dat het billijk zou zijn, dat de traktementen van de rechterlijke ambtenaren—waarvan de meeste meer dan 40 jaren geleden waren vastgesteld — werden verhoogd, deed de Gouverneur dienaangaande een voorstel, doch deelde Zijne Excellentie den Minister van Koloniën tevens mede, dat z. i. de billijkheid dan ook eischte, dat de bezoldigingen van de andere hoofdambtenaren: den Administrateur van financiën, den Gouvernements-Secretaris en den Directeur der Openbare Werken. eveneens hooger werden gesteld, opdat hun traktementen, die ook te laag zijn, in geen slechtere verhouding tot de traktementen der rechterlijke ambtenaren zouden komen dan zij dit nu zijn.

Zijne Excellentie de Minister van Koloniën kon zich in hoofdzaak met het voorstel van den Gouverneur vereenigen, doch achtte het beter om de voorgestelde verhooging in plaats van in eens, toe te kennen bij gedeelten, na het verstrijken van een bepaald aantal dienstjaren.

Bij deze suppletoire begrooting ook nog voorstellen te doen voor de traktementsverhoogingen van andere ambtenaren, achtte de Gouverneur niet wel mogelijk. Hij meende daarmee te moeten wachten tot een volgende begrooting.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Het deed Gouverneur genoegen te vernemen, dat nagenoeg alle leden van den Raad bereid waren, om tot de voorgestelde traktementsverhooging mede te werken.

Dat het onbillijk zou zijn de traktementen van de onderwijzers der hoogere rangen met grootere bedragen te verhoogen dan die van de onderwijzers der lagere rangen, kan de Gouverneur niet inzien.

De examen-eischen voor de hoogere rangen zijn veel grooter. Bovendien moeten de meeste onderwijzers van hoogere rangen uit Holland komen, wat hun ook zeker aanspraak geeft op een hoogere bezoldiging.

---

rukten, want de kanonnen op de forten rondom de stad waren allen op Parijs gericht, en bij de minste vijandige beweging onder de bevolking zou de schitterende lichtstad een puinhoop zijn geworden. Dat voelde en wist eenieder.

In deze algemeene verbittering hebben de meesten onzer vrienden nog een bewijs van vriendelijkheid gegeven; zij schreven aan mijne vrouw: „Gij hebt door uw huwelijk u zeer zeker met een sterke natie verbonden, maar ook met een lage: want om Parijs te bombardeeren en onratten te laten eten, dat was laag, gemeen".

XII Keizer Frederik.

Wij behoorden ongetwijfeld tot de eerste Duitschers, die naar Parijs terugkeerden. Op zekeren dag, toen wij gemoedelijk aan de table d' hote zaten in het Hotel du Louvre, in gezelschap van vermagerde, uitgehongerde, door de zon gebruinde Franschen, kwam een ons trouw gebleven vriend, de zeventigjarige graaf Walsch, naast ons zitten en vertelde ons, hoe het hem gedurende den oorlog was gegaan.

Dit verhaal had een dubbele beteekenis. Vooreerst, omdat het ons leerde, hoe al de ellende van den oorlog zonder morren of klagen geleden was; en ten tweede, hoe Keizer Frederik, als kroonprins, het verstond, zelfs gedurende den oorlog van vijanden vrienden te maken.

De graaf vertelde: „Langen tijd heb ik in mijn kasteel en op mijn goederen een zeer lastige inkwartiering moeten toelaten en moest daarbij nog hooge schatting betalen. De laatste cent van mijn baar geld was uitgegeven. Dien dag riep een Officier aan tafel: „Jean, nog een flesch champagne!" Ik antwoordde hem: „Mijnheer, u heeft juist de laatste uitgedronken". De officieren wendde zich tot den bediende: „Jean, is dat waar?" Ik stond aanstonds van tafel op en verwijderde mij met tranen in de oogen. De commandant zag onmiddelijk in, dat die officier zich onbehoorlijk had gedragen en gelastte hem onverwijld met zijn adjudant mij achterna te gaan. Zij maakten excuses en verzochten mij terug te willen keeren; wat ik ook deed.

Eenigen tijd later verscheen een hoog ruitergezelschap voor de slotpoort, begeleid door verschillende militairen. Het was de kroonprins van Pruisen met Blumenthal en 2 adjudanten. De kroonprins liet zich aandienen.

Ik ijlde naar beneden en geleidde Zijne Koninklijke Hoogheid tot mijne gemalin. Aan den muur hing het portret van Prinses Hamilton, een bloedverwante van den kroonprins en ook van mijne vrouw. De kroonprins noemde mijne echtgenoote om deze verwantschap „Mijne nicht", en kuste haar de hand. Het gesprek was alleraangenaamst. Hierop vroeg hij mij: „Heeft u ook soms eenige klacht?" Ik vertelde de geschiedenis van die flesch „Sec". De kroonprins vroeg: „Hoe heet die officier?" „Veroorlof mij, Hoogheid, dat ik dien naam verzwijge".

De kroonprins richtte zich fier op en sprak: „Als u mij den naam niet noemt, wordt die officier nog heden uit het leger verwijderd, noemt u echter zijn naam, dan zal hij u openlijk om excuse vragen en zal hem verder geen leed geschieden".

De kroonprins zeide een enkel woord tot Blumenthal, die zich hierop voor een oogenblik verwijderde. Toen noemde ik den officier. Daarna vroeg de kroonprins: „Hebt u hier ook een vreemdelingenboek waar ik mijn naam in zetten kan?"

Ik bracht het boek. De kroonprins teekende zijn naam met de bekende forsche letters en geweldigen slotkrul, en reikte het boek aan zijn generaal-majoor. Bij ons zou de generaal eronder geschreven hebben, maar Blumenthal sloeg drie bladzijden om en teekende zijn naam heel klein rechts in een hoekje. De officieren sloegen zeven bladen om en teekenden nog kleiner en zoo laag mogelijk.

„Ja, zeide ik, dat is de tucht waardoor veldslagen gewonnen worden."

Ik nam het boek in de hand en sprak tot den kroonprins: „Hoogheid, boven uw naam is nog een ruimte van drie vingers breedte. Als ik daar nu eens boven schreef: Goed voor een millioen?"

„Dan zoudt Ge naar Berlijn komen om ze te halen", antwoordde de kroonprins uiterst beleefd.

Kort daarop nam de kroonprins afscheid; ik begeleidde hem en verwonderde er mij over, dat het buiten zoo stil was. Ik keek eens rond en bespeurde, dat alle militairen en de heele inkwartiering verdwenen was. Dat was het korte woord, dat den Generaal werd toegefluisterd".

En nu met verheffing van stem, alsof hij sprak uit naam van alle Franschen, besloot de Graaf zijne geschiedenis: „Als Frankrijk zulk een koning bezat, zou het weer gelukkig kunnen worden".

Er volgde nog een komisch naspel. Na tafel vroeg mij de Graaf in vertrouwen, onder vier oogen „Of ik het niet zou durven wagen in zijn naam het millioentje te Berlijn te gaan halen?"

Ik lachtte, dat ik schaterde.

Gaf men die niet, dan zou men ze niet kunnen krijgen.

De termijn voor de eerste periodieke verhooging voor hen, die met Nederlandsche dienstjaren hier komen, wordt berekend van af hun indiensttreding in de kolonie.

Het systeem om de dienstjaren, die de onderwijzers in Nederland hadden, hier te doen meerekenen zou moeilijk kunnen worden gevolgd. Vele onderwijzers worden uitgezonden op een hooger salaris dan het minimun-traktement aan hun rang verbonden. En bij bevordering tot een hoogeren rang wordt hier het minimum-traktement gegeven, zonder dat de vroegere dienstjaren voor periodieke verhoogingen in aanmerking komen.

Een billijke regeling te vinden, waardoor, bij het in werking treden der verordening, met de belangen van alle onderwijzers rekening wordt gehouden, is niet gemakkelijk.

Er zullen er altijd eenigen zijn, die door de nieuwe regeling wat meer direct voordeel genieten dan anderen.

De Gouverneur meent, dat de quaestie het best aldus zal kunnen worden opgelost:

Onderwijzers, die het maximum-traktement reeds hebben, zullen hoogstens de dienstjaren voor één verhooging in aanmerking kunnen doen komen.

Zoo zal bijv. een onderwijzer 2de klasse, die reeds zes jaren zijn ouden maximum van f 2200.— heeft, bij het in werking treden der verordening, slechts een verhooging van f 200.— krijgen.

Van de onderwijzers in de verschillende rangen, die wel het nieuwe minimum, doch nog niet het nieuwe maximum-traktement hebben, loopen de dienstjaren voor de eerstvolgende periodieke verhooging gewoon door.

De onderwijzers, die het minimum nog niet hebben, krijgen dit minimum.

Indien zij, om dat bedrag te kunkrijgen nog minstens een geheele termijn, voor een periodieke verhooging noodig, hadden moeten wachten, begint hun eerstvolgende periodieke verhooging te loopen van af den dag, waarop hun het minimum is toegekend.

Zoo zal een onderwijzer 3de klasse, die twee jaar in dienst is en f 1000.— geniet, nu f 1300. — krijgen, en na drie jaren zijn eerste periodieke verhooging van f 200.—

Indien zij, om het minimum te krijgen, minder hadden moeten wachten, wordt de termijn voor de eerste periodieke verhooging gerekend te loopen van af de laatste verhooging, die zij gehad hebben.

Zoo zal een onderwijzer 3de klasse, die vijf jaar in dienst is, dus f 1200 heeft, en na een jaar op een traktement van f 1400.— zou komen, nu, bij het in werking treden der verordening, f 1300.— krijgen, en na een jaar f 1500.—

Het feit dat onderwijzers van eenzelfden rang dikwijls een verschillend aanvangstraktement krijgen, leidt, dit is waar, wel tot een minder billijke regeling der traktementen, doch de moeilijkheid om uit Holland geschikte onderwijzers te krijgen, maakt het dikwijls noodzakelijk om meer te geven dan er als minimum is vastgesteld.

De Gouverneur hoopt, dat de Raad zich alsnog zal kunnen vereenigen met zijn voorstel om de toelage van den Schoolopziener met f 500.— te verhoogen, daar bij het geheel eens is met de schoolcommissie, dat die toelage werkelijk te laag is.

De werkzaamheden aan de betrekking verbonden zijn niet gering, zooals o. a. de reizen in zeilscheepjes naar de eilanden buiten Curaçao. Zij mogen dan ook inderdaad wel behoorlijk betaald worden.

Draadlooze telegrafie.

In verbond met andere geachte Collega's hebben ook wij aan het Koloniaal Bestuur gevraagd, of er geen besprekingen konden worden gehouden met de Directie van den Franschen Kabel om bij voorkomende stoornis van den kabel de telegrammen draadloos te verzenden via Trinidad. Naar wij met genoegen vernemen, zal deze zaak op vriendelijke wijze worden geregeld.

Toevallig lazen wij dezer dagen in *Listin Diario*, dat er op Sto. Domingo ook een station van draadlooze telegrafie is. Als onze marconi met dat station in verbinding kan komen, wordt de oplossing der moeilijkheid al heel gemakkelijk. Bij eventueele stoornis van den kabel op Sto. Domingo zouden de telegrammen dan eenvoudig draadloos naar hier verzonden kunnen worden.

De Cinematograaf.

Onze geachte Collega *El Imparcial* berichtte Dinsdag, dat de Edelgrootachtbare Heer Procureur-generaal aan een zekeren BERNARDO PORTO verlof had gegeven om gedurende een jaar alhier een bioscooptheater te houden.

Wij zijn persoonlijk naar het Parket gegaan om ons zoo volledig mogelijk op de hoogte te stellen, en daar bleek ons, dat het bericht wat voorbarig moet genoemd worden. De Heer Procureur heeft nog geen verlof gegeven. Wel is bovengenoemde empresario bij den Procureur geweest om te vragen, of er mogelijkheid bestaat hier een bioscooptheater op te richten, en of hij eventueel daartoe verlof zou kunnen krijgen. Dit werd den man toegezegd, die echter tot dusverre nog geen officieele aanvrage liet volgen.

Mr. C. S. GORSIRA gaf ons de verzekering, dat het verlof niet zonder voorwaarden zal verleend worden.

Het theater zal niet iederen avond, doch 3 maal in de week open mogen zijn, terwijl alle films, die zedekwetsend zijn, zullen geweerd worden.

Naar verdere beperkingen hebben wij niet willen vragen, overtuigd, dat Mr. C. S. GORSIRA, bij het vast stellen van zijn voorwaarden ook zelf wel denken zal aan wat voor kinderen verkeerd is, al behoeft het nog niet zedekwestend genoemd te worden. Afzonderlijke kindervoorstellingen, met speciaal daartoe uitgekozen films, zijn overal in zwang, terwijl op verschillende plaatsen kinderen beneden 16 jaar in de gewone voorstellingen niet mogen worden toegelaten.

In Oost Indië heeft de cinematograaf heel leelijke gevolgen gehad bij de Inlanders, die avond aan avond op de films de blanke heeren en dames, dikwijls van hoogen stand, overgegeven zagen aan de laagste hartstochten, en schuldig aan moord en doodslag, aan dieverij en brandstichting.

Het prestige voor den blanke is daardoor zeer gedaald.

In het algemeen belang hopen wij van een *blijvenden* cinematograaf bevrijd te blijven. De ondernemer zal er ook geen zij van spinnen. Mocht hij toch er toe willen overgaan, dan spreken wij het volste vertrouwen uit in den Heer Procureur generaal Mr. C. S. GORSIRA, die ongetwijfeld de noodige maatregelen zal treffen, op dat het toezicht bij de keuring der films zeer streng zal geschieden.

Diefstal.

— In den nacht van ll. Maandag op Dinsdag is er in den winkel van den heer C. ROMONDT. Breede Straat, Overzijde, ingebroken en een bedrag van ongeveer f 40. — gestolen. De dief of dieven zijn tot nu toe niet ontdekt.

Spaar- en Beleenbank.

In dank ontvangen het beredeneerd verslag over het drie en zestigste huishoudelijk jaar, loopende van 1 Juli 1912 tot 30 Juni 1913.

Het bedrag aan panden uitgezet bedroeg f 72.756, en dat aan kapitaal en interest afbetaald f 76 018.93½.

Het saldo in kas bedroeg op ultimo Juni 1913 f 19.182.80½.

De stortingen bedroegen f 96.742.15, terwijl aan kapitaal en interest werden teruggenomen f 114.118.06½.

Van af 20 Oct. a. s. zal 20 Gld. per aandeel betaalbaar zijn.

De Heer A. JESURUN, Voorzitter en de andere aftredende leden werden allen weder herkozen.

Koloniale Raad.

Woensdagavond 8 uur zal er een openbare vergadering zijn, waarin o. a. de verhooging der verschillende traktementen behandeld zal worden.

Collecte.

De Heeren H. H. R. CHAPMAN, J. H. M. Ellis, H. Ferguson S. E. L. MADURO en J. W. J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH zullen Woensdag a. s. beginnen met de jaarlijksche collecte voor het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in Nederland.

Juliana-werf.

Een lichtstoet bewoog zich Woensdagavond door onze haven. De Kapitein der *Scharzwald* en de Agent der H. A. L., de Heer EDWIN SENIOR, hadden hunne vrienden uitgenoodigd tot een gondeltochtje. De groote ponten waren versierd en verlicht en werden voortgesleept door de *Pocahontas*. Het ging natuurlijk naar de *Juliana-werf*, waar muziek gemaakt werd en een dansje gedaan. In de vroolijkste stemming voer men daarna huiswaarts.

Ten voorbeeld.

Woorden wekken, voorbeelden trekken.

Maandag liep hier een mooi Venezolaansch jacht binnen; het was een gasolinebootje, dat hier een kleine reparatie moest ondergaan. 't Kwam van Cumaná naar Bonaire en vandaar hierheen, en ging Donderdag weer naar Maracaibo.

Is zoo iets nu ook niet goed voor ons? Zou het niet een geregelder en gemakkelijker verbinding tusschen onze eilanden kunnen onderhouden?

Vóór dat het stoombootje *Prinses Juliana* werd aangeschaft heeft het Bestuur gedacht aan zoo'n motorbootje. 't Werd toen niet voldoende zeewaardig geacht. Maar zijn in die 8 jaren tijds de motorbootjes niet veel beter ingericht? Laat men dit nog eens onderzoeken, nu de scheepsbouw ook op dit gebied zooveel is vooruitgegaan.

Eerstdangs zal de *Prinses Juliana* toch wel verkocht worden, het bootje is al zoo lang in Suriname, en dan krijgen we geld om weder een meer moderne verbinding tusschen de eilanden te beproeven.

Dankbetuiging.

Ontvangen van den Heer C. S. GORSIRA JPEz. een nieuwe tijdtafel, doorsneden der S.S. *Bologna* en *Siena*, alsmede het 1ste nummer der *La Veloce* (Servizi celeri postali per le Americhe.

Hiervoor onzen oprechten dank.

Officieele berichten.

De heer P. L. de Haseth op Bonaire is gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functien van translateur en interpreteur in de Nederlandsche en Landstaal.

H. J. Bremer is op zijn verzoek eervol ontslagen uit de functien van beamte belast met het houden van toezicht op de Simpsonsbaai en omomliggende baaien en binnenwateren op St. Martin N. G. en J. C. Peterson is tijdelijk belast met de waarneming dier functien.

Aan den Kolonialen Ontvanger alhier H. Statius Muller is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend en de 1ste commies ten kantore van den Kol. Ontvanger W. A. C. Willemsen is tijdelijk belast met de functien van Kolonialen Ontvanger.

In de plaats van den heer J. B. Arends, die ervoor bedankt heeft, is benoemd in de commissie van aanslag voor de grond — en gebruikbelasting op Aruba de heer E. Irausquin tot plaatsvervangend lid.

Posterijen

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Louis Geonersan, Cuspola V. Grieken, S. A. Henriquez, A. B. Hernandes, Mortis E. Pensey.

Aangeteekende stukken: Directie en Hoofdredactie van De Vrijmoedige. Hector A. Pinedo (2), G. A. Pinedo P. Hop Ll.

Drukwerken: J. M. Castarro, Sylvain Cohen, Mrs. E. H. Cheney, Abraham N. de Crasto, [illegible] Delgado Hidalgo, Samuel C. Henriques, Ramel Midrael, D. Namias, Herm Rassmouth.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 17 October 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.		0.22
ZOUT per vat van 130 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.05½
ORANJESCHILLEN per KG. 1stkw.	„	0.60
id. per KG. 2e kw.	„	0.50
HUIDEN per K.G.	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.10
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No, 1 per dosijn	„	3.75
„ „ 1 (gebleekt) „	„	3.87½
„ „ 2 „ „	„	5.
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 4 „ „	„	7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„	—.
„ „ 6 „ „	„	8.
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	10
„ „ 9 „ „	„	1250
„ „ 10 „ „ OLA	„	12.
„ „ 11 „ „	„	15
„ „ 12 „ „ OLA	„	15
„ „ 13 „ „	„	15
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	15

Ratten.

In de laatste week werden 125 ratten in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

Muziekuitvoering.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

PROGRAMMA.

1. Ah si vous voulez Marsch V. Scotto
2. Mädchen von der Spule Ouverture Fr. v. Suppé
3. Die lustige Wittwe Valse F. Lehar
4. Potpourri populaire No. 8 G. Renaud
5. Der Jongleur Marsch (1e uitv) G. Rosey
6. Tirol in Lied und Tanz Divertissement (1e uitv) O. Fetrás
7. Am Bosporus Turkisches Intermezzo (1e uitv) P. Lincke
8. Valse (1e uitv) C. Boskaljon

4 Eerste uivoeringen Bravo! en veel succes!

Nada Misteriosa.

La Emulsión de Scott no es ni ha sido nunca una medecina de patente. La fórmula es conocida de todos los médicos, que saben también de sus excelentes efectos como tónico para vencer toda clase de debilidad del organismo. Es por lo tanto una preparación eficaz para toda persona por delicada que sea, desde la cuna hasta la vejez.

Testimonio profesional:

"Por principios científicos y por moralidad profesional, soy enemigo del uso de medicinas patentadas y mucho mas de su recomendación al publico. Pero cuando se trata de la exelente Emulsión de Scott, de fórmula conocida y de efectos tan palpables, que se ha hecho insustituible en condiciones y en precio, no dudo en certificar que ella corresponde siempre á las indicaciones terapéuticas y presta constantes y favorables servicios á la humanidad."

Dr. Juan Arráiz, Caracas, Venezuela

EXCELENTE PARA LOS NIÑOS

No hay nada que les sienta tan admirablemente á los niños como la *Emulsión de Scott*. Abastece los elementos más necesarios para su desarrollo, y por lo tanto debiera de dárseles cada vez que dan muestras de debilidad, enflaquecimiento, etc. La

EMULSION DE SCOTT

la recetan los más conocidos médicos; no hay medicamento que goce de tan unánime y autorizada aprobación. Absolutamente exenta de alcohol ó drogas nocivas.

PIDA SIEMPRE LA EMULSION DE SCOTT LEGITIMA.

Uit de naburige Republieken.

Santo Domingo. De revolutie in deze republiek loopt weer op 'n eindje; 't zal weer spoedig vrede zijn. Voor hoelang?

Het heeft er echt gespannen, en er is braaf gevochten.

President BORDAS heeft zich flink gehouden, en zou het zeker nog lang volgehouden hebben, als Amerika niet tusschenbeide ware gekomen.

Als een staaltje van hardnekkig volhouden geldt wel het beleg van S. Francisco de Macoris, waar sinds verleden jaar met veel kosten een nieuwe gevangenis was gebouwd en de vesting versterkt. Van 1–9 September werd de vijand tegengehouden, maar in den nacht van 9 September hebben de revolutionnairen, die het niet winnen konden, de gevangenis en het fort in brand gestoken. De gevangenen werden levend verbrand door hun eigen medeburgers! Grl. Molina stormde naar buiten met de bezetting, maar werd doodelijk getroffen en stierf den heldendood.

Geheel het land is diep verontwaardigd over dit gruwelijk optreden der revolutionnairen.

Vechten mag men, maar geen weerlooze burgers, die gevangen zitten en niet weg kunnen, verbranden.

De Amerikaansche *Des Moines* is gauw naar Cuba gestoomd om daar Mr. SULLIVAN, buitengewoon gevolmachtigde der Vereenigde Staten te halen. Deze kwam 16 September in Puerto Plata, het brandpunt der revolutie en sprak met de revolutionnairen, daarna begaf hij zich weder aan boord en ging naar de havens Samaná en Sanchez met de zelfde vredelievende zending. Daarna kwam hij 21 September te Santo Domingo en deed aan President BORDAS vredesvoorstellen namens de revolutionnairen. In beginsel heeft de President deze voorstellen aangenomen.

Er zou nog verder onderhandeld worden.

De zaken hebben een goed verloop gehad, want de Consul der Dominikaansche Republiek op Curaçao, de Heer MANUEL PEREZ, heeft 15 October officieel bekend gemaakt, dat de havens Samaná en Sanchez weder geopend zijn voor den buitenlandschen handel.

De Regeering van Sto. Domingo had juist 2000 nieuwe geweren en 2 000 000 patronen ontvangen, en scheen dus bereid geweld met geweld te keeren.

Hopen wij, dat het nu spoedig heelemaal rustig worde op Sto Domingo en rustig blijve, opdat dit rijke land zijn bewoners kunne laten genieten van hun vreedzamen arbeid.

Amerika schijnt nogal invloed te hebben, en zal ook wel een oogje in 't zeil houden.

VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA

Buitenlandsche handel der Vereenigde Staten in 1912|1913.

Het Amerikaansche Departement van Handel publiceerde de resultaten van den buitenlandschen handel met de verschillende landen over het op 30 Juni jl. afgeloopen jaar. In afwachting van de gedetailleerde opgaven, die eerst later beschikbaar worden gesteld, worden hier de totaal-bedragen vermeld, waaruit blijkt, dat een aanzienlijke vooruitgang kan worden vastgesteld.

De zoo vaak vernomen stelling, dat jaren, waarin eene presidentsverkiezing valt, voor den handel ongunstig zijn en de andere, dat tariefsonzekerheid daarop evenzeer een nadeeligen invloed uitoefent, verliezen veel van hare waarde.

De totaal omzetten, invoer en uitvoer, zijn voor genoemd tijdvak berekend op $ 4.271.862.000, of $ 421.000.000 hooger dan voor het jaar 1911|12.

Invoeren stegen van $ 1.653.263.000 tot $ 1.812.978.000, uitvoeren van $ 2.204.322.000 tot $ 2.465.884.000.

De uitvoeren waren dus in het laatste jaar $ 652.906.000 hooger dan de invoeren.

De invoeren bedroegen in dollars:

Landen van herkomst	1912	1913
Europa	819.585.000	892.866.000
N. Amerika	984.072.000	861.948.000
Zuid Amerika	215.089.000	217 747 000
Azië	225.468.000	276 452 000
Oceanië	36.464.600	37 548 000
Afrika	22.585.090	26 425 000

De aandeelen van de voornaamste landen in deze invoeren bedroegen in dollars:

Landen van herkomst	1912	1913
Argentinië	29 847 000	26 863 000
Australië	9 606 000	10 956 000
België	41 677 000	41 941 000
Brazilië	123 881 000	120 155 000
Canada	108 813 000	120 571 000
China	29 573 000	30 010 000
Cuba	120 154 000	1 268 000
Frankrijk	124 548 000	136 877 000
Duitschland	171 380 000	188 963 000
Britsch-Indië	50 948 000	67 986 000
Italië	48 028 000	54 107 000
Japan	80 007 000	91 633 000
Mexico	65 915 000	77 543 000
Nederland	35 568 000	38 180 000
Rusladd	22 110 000	29 314 000
Gr Britanië	272 940 000	295 564 000

De uitvoeren bedroegen in dollars:

Landen van bestem.	1912	1913
Europa..........	1 341 732 000	1 479 076 000
N. Amerika...	516 837 000	617 411 000
Zuid-Amerika.	132 310 000	146 147 000
Azië..............	117 461 900	115 056 000
Oceanië..........	71 936 000	79 102 000
Afrika...........	24 043 000	29 088 000

De aandeelen der voornaamste landen in deze uitvoeren bedroegen in dollars:

Landen van bestem.	1912	1913
Argentinië......	58 158 000	52 894 000
Australië........	39 260 080	43 351 000
België............	51 387 000	66 845 000
Brazilië..........	34 678 000	42 638 000
Canada...... ...	329 257 000	415 260 000
China............	24 361 000	21 326 000
Cuba..............	62 203 000	70 581 000
Frankrijk.......	135 388 000	146 100 000
Duitschland...	306 959 000	331 684 000
Britsch-Indië..	15 628 000	11 040 000
Italië......	65 261 000	76 285 000
Japan.............	53 478 000	57 741 009
Mexico...........	52 847 000	54 571 000
Nederland......	103 702 000	125 909 000
Rusland.........	22 722 000	26 465 000
Gr Britanië...	564 372 000	597 150 000

De invoer van de verschillende groote groepen waarin de artikelen samengevat zijn, bedroegen in doll.:

Groepen	1912	1913
Voedingsartikelen onbewerkt en vee	230 358 000	211 458 000
Voedingsartikelen, ged of geheel bewerkt	196 100 000	194 680 000
Onbewerkte goederen	555 986 000	638 224 000
Gedeeltelijk bew goederen	293 739 000	348 886 000
Geh bew goederen voor gebruik gereed	360 018 000	410 608 000
Niet nader omschr goed	17 061 000	14 120 000

De uitvoer van de verschillende groote groepen, waarin de artikelen samengevat zijn, bedroegen in doll.:

Groepen	1912	1913
Voedingsartikelen, onbewerkt en vee	99 899 000	181 693 000
Voedingsartikelen, ged of geheel bewerkt	318 838 000	320 401 000
Onbewerkte goederen	723 001 000	730 968 000
Gedeeltelijk bew goederen	348 149 000	408 992 000
Geh bew goederen voor gebruik gereed	672 268 000	778 088 000
Niet nader omschr goed	8 155 000	8 447 000

Uit deze statistieken blijkt, dat de toeneming van den uitvoer voornamelijk plaats vond onder de hoofden geheel en gedeeltelijk bewerkte goederen. De uitvoer van onbewerkte voedingsartikelen bleef vrijwel dezelfde, terwijl die van geheel of gedeeltelijk bewerkte eene aanzienlijke toeneming aanwijst.

De invoeren uit Nederland klommen van $ 35.568.003 in 1912 tot $ 38.180.000 in 1913.

De uitvoeren naar Nederland stegen van $ 103.702.000 tot $ 125.909.000 in 1913. *Handelsberichten.*

Buitenland.

PORTUGAL.

De bekende oorlogscorrespondent van *Daily News*, de heer Francis Mc. Cullagh heeft, nu zijn taak in den Balkan is geëindigd en er gelukkig nergens ernstige krijgsbedrijven te zien zijn, het verstandige denkbeeld gehad om eens naar Lisabon te gaan en de wereld in te lichten omtrent hetgeen zich daar afspeelt in de Republiek die onder gejuich van koningstrouwe vrijzinnigen in alle landen tot stand kwam en waar nu eens blijken kan hoe het gaat onder een staatsbestuur, geheel van „clericale smetten vrij."

Eenige weken verteeft hij daar nu en vertelt van zijn waarnemingen en ervaringen.

Dr. Alfonso Costa verklaarde onlangs, dat hij een einde had gemaakt aan de tekorten die steeds op de Portugeesche begrootingen drukten. Die verklaring werd door zijn geestverwanten en eenige naieve buitenstaanders, waaronder zelfs de redactie van de *Times* behoorde, toegejuicht, doch hier in Portugal, zegt schrijver, heb ik nog niemand ontmoet, die daaraan gelooft, ja, uit de uiteenzettingen van dienzelfden heer minister president blijkt, dat dit verdwijnen van tekort geheel tijdelijk is en toe te schrijven aan oorzaken, die binnen het jaar het land geheel en al moeten ruineeren.

De begrooting is enkel sluitend op papier en in werkelijkheid is er even veel te kort als gewoonlijk.

De wijze waarop de begrooting is opgemaakt, verbergt eenvoudig de fouten die worden gemaakt.

Maar er moeten fouten zijn, zeggen alle bevoegden, want er is geen enkel bewijs te leveren, dat de toestand gewijzigd zou wezen en bovendien hebben de ministers der Republiek een vaste gewoonte van liegen aangenomen.

Toen na de revolutie de religieusen en een groot aantal priesters gevangen werden gezet, verscheen een officieele mededeeling, dat zij straf hadden verdiend, wijl ze met bommen hadden geworpen van af een gebouw te Quelhas. Reeds acht dagen later was — nog afgezien van het onzinnige der veronderstelling — voldingend bewezen, dat het gebouw in quaestie op dat tijdstip gesloten was en onbewoond.

In dien zelfden tijd schreef Alfonso Costa, de huidige minister president, in de *Times* een brief, waarin hij plechtiglijk verzekerde, dat het College der Jezuieten te Campolide ondermijnd was door een geheel net van onderaardsche gangen.

Welnu, zegt de corr. van *Daily News*, op dit oogenblik zit ik vlak bij dat college te schrijven, doch er is geen onderaardsche gang dertig kilometer in den omtrek te bekennen.

De Republikeinsche garden kunnen onmogelijk eenige uitgraving aantoonen, tenzij een oude goot, waar nauwelijks twee ratten elkander kunnen passeeren.

En als die onderaardsche gangen bestonden, met hoeveel smaak zouden ze aan de toeristen worden getoond.

Nog een leugen:

Toen er op Timor quaestie ontstaan was tusschen de Portugeesche en Nederlandsche troepen, verkondigde de Portugeesche Minister van Buitenlandsche Zaken, dat zijn Nederlandsche collega excuses had aangeboden, hetgeen ook al vierkant gelogen bleek.

In April laatstleden schreef de directeur der gevangenis Penitenciaria te Lissabon, alweer in een brief aan de *Times* dat de gevangenen, die aan zijn zorg waren toevertrouwd, protesteerden tegen de klachten die over die gevangenis waren geuit.

Een der gevangenen slaagde er echter in een brief te verzenden, waarin juist tegen de beweringen van den directeur werd geprotesteerd.

In dienzelfden tijd werd door de regeeringsbladen opgesneden over het briefgeheim dat door de Republiek op volmaakte wijze verzekerd zou zijn, maar spoedig bleek dat Castello Branco, de laatste minister van Buitenlandsche Zaken onder het koningschap, was gevangen genomen, omdat hij in aangeteekende brieven aan vrienden gericht, kritiek op de Republiek uitgeoefend had. Die door de post geopende brieven waren de éénige basis waarop de aanklacht rustte.

"In werkelijkheid, zegt Mc. Cullagh, ken ik geen land in de wereld, waar particuliere correspondentie zoo onbeschaamd geschonden wordt.

"Wat dat betreft zijn de toestanden slechter dan ik in Rusland of Turkije midden in den burgeroorlog heb waargenomen „

Hij kan zelfs namen van Engelsche onderdanen noemen, bereid om als getuige in een desbetreffend onderzoek op te treden.

Er wordt door die officieele personen geweldig gelogen, zegt de correspondent en hij geeft nog een menigte staaltjes van hun praktijken.

Wanneer men hun handelwijze tegenover de Kerk critiseert, verklaren ze niets anders te doen dan aan de wenschen van 90 procent der bisschoppen en priesters tegemoet te komen.

Die methode kon nu wel een poosje dienen, doch ten slotte gaan de oogen open en dan worden de warmste vrienden tot bittere vijanden.

In 't begin werd de Portugeesche republiek door bijna geheel de Engelsche pers met enthousiasme begroet; enkel de *Westminster Gazette* dorst kritiek uit te oefenen en die verzette zich nog tegen de verklaring van haar correspondent, dat in Europa een republiek was ontstaan van het genre zooals men ze in Midden-Amerika vindt.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Maart 1912 t/m 31 Augustus 1912 onder No. **4623 G**, t/m No. **3700 H** zal plaats hebben op *Donderdag*, den **23** sten **Oct.** a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 18n Oct. 1913

De Voorzitter.

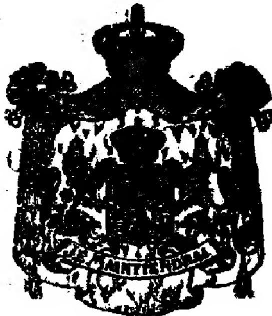
A. JESURUN.

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.
, Brussel, 1910

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

BOTICA NACIONAL

BREEDE STRAAT, OVERZIJDE No. 76

Deze bij het publiek reeds bekende Apotheek is thans naar behooren gereorganiseerd en heeft een groote voorraad medicijnen en geneeskundige hulpmiddelen.

Verder zijn aldaar te verkrijgen:

Diverse confituren, poeders, zeep en reukwater, van de meest bekende fabrikanten, beschuit in blik van de beroemde merken

Jacobs & Co en Pernot,

rijwielbenoodigdheden.

Allerbeste fijne likeuren en andere dranken.

Sigaren en sigaretten.

Drie keeren in de week,

op Dinsdag, Donderdag en Zaterdag

van **10.30 A M.** tot **11.30 A.M.** zal

Dr. W. H. Winkel

gratis voor de onvermogenden te consulteeren zijn.

Men wordt beleefd verzocht de inrichting met een bezoek te vereeren.

Curaçao den 13den Augustus 1913.

WINKEL & CO.

10—9

De Cooperatieve Vereeniging en Nijverid

heeft de eer aan hare geachte begunstigers mede te deelen dat zij het genoegen heeft haar **Alpargatenfabriek** en **Winkelmagazijn** ten hunnen dienste te stellen in haar nieuw huis Breede Straat No. 59 Overzijde, naast de Apotheek van de Heeren De Lannoy & Co.

Tegen de meest billijke prijzen biedt zij steeds hare **alpargaten** aan, evenals ook haar **zoolleer, glacé** en verdere benoodigdheden voor heeren schoen- en zadelmakers. **Sisaltouw** is in alle dikten voorradig.

Ook heeft zij een ruime sorteering van **verf-** en **ijzerwaren, timmermans- metselaars- en landbouwers-gereedschappen.** Zoomede allerlei **gebruiksartikelen** voor keuken, huis en slaapkamer. Voorhanden is ook een schoone collectie **Hollandsche tapijten** naar den laatsten verfijnden smaak en van de degelijkste kwaliteit. **Echte Curacao Likeur** is steeds verkrijgbaar, evenzoo hare overige Likeuren en hare steeds **versche vermicelli** en **macaroni** etc. Curaçaosch handwerk, als: schelpenbloemen, Spaanschwerk, Soles-kantwerk etc. etc. vindt men naar keuze.

In 't volle vertrouwen hun smaak te zullen voldoen hoopt zij met een talrijk bezoek te worden vereerd en stelt zich geheel tot hunne orders.

De Directie. 3—3

St Thomas-kring.

Donderdagavond 23 Oct. a. s. Gewone vergadering in het lokaal der Vereeniging, Kerkplein-Overzijde.

Aanvang 8 uur 's avonds.

De Directeur

P. fr. R. J. C. Wahlen.

DE PIANO

van de Officieren van Hr Ms *Zeeland* wordt voor

300 gulden

te koop aangeboden.

VOOR DE HUISMOEDERS

Wilt gij in uw huis ongelukken voorkomen, zoo raden wij U aan

GEBRUIKT ALTIJD

„LUZ DIAMANTE"

VAN

Longman Martinez.

NEW-YORK.

Dit is de eenige petrolie, welke gedurende de laatste 37 jaar geen enkele ramp veroorzaakt heeft. Geen gevaar voor ontploffing, geen rook, geen stank Volkomen veilig.

1 Te koop bij C. WINKEL EN ZONEN.

Hamburg-Amerika-Linie.

Gevestigd in 1847.

Geregelde Vracht- en Passagier-Dienst onderhouden door 58 verschillende Lijnen, met 350 Havens in alle Werelddeelen.

Dienst tusschen Europa-West-Indie-Venezuela-Colombia

Lijn II. Uitreis: *Komt aan* den 26/27 van elke maand van Hamburg/Antwerpen via St. Thomas.
Vertrekt naar Columbia, Colon en Centraal-Amerika.
Thuisreis: Komt aan den 28ten. van elke maand van Pto. Colombia. Vertrek naar Europa via St. Thomas en event. Pto. Plata.

Lijn VI. Uitreis: Komt aan den 10/11 van elke van Hamburg/Antwerpen via St. Thomas. *Vertrekt* naar Columbia Colon en Centraal Amerika.
Thuisreis: Komt aan den 13/14 van Colon &a. en vertrekt naar Europa via St. Thomas, event. Pto. Plata aandoende.

Passagiers-vervoer naar alle plaatsen, welke door bovengenoemde lijnen worden aangedaan.

Behalve bovengenoemde lijnen doen andere stoombooten der Maatschappij eventueel deze haven aan.

Edwards, Henriquez & Co.

Agenten.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 11 OCT. – 25 OCTOBER.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G W Goodman	11 Oct.	New-York	11 Oct.	Maracaibo
Fred Hendrik	R J v d Goot	11 „	Amsterdam	13 „	New-York
Merida	A Johanson	12 „	Maracaibo	13 „	La Guayra
Merida	A Johanson	15 „	La Guayra	16 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	16 „	Maracaibo	16 „	New-York
Caracas	Furst	16 „	New-York	16 „	La Guayra
Pr. der Nederl.	J C Metus	18 „	New-York	19 „	Amsterdam
Caracas	Furst	22 „	La Guayra	22 „	New-York
Merida	A Johanson	22 „	Maracaibo	23 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	25 „	New-York	25 „	Maracaibo
Prins Willem V	J W Drijver	25 „	Amsterdam	26 „	New-York
Bavaria	K Graalfs	13 Oct.	Hamburg	13 Oct.	Pto Colombia
Min-Ko	Termerio	18 „	Bonaire	17 „	Maracaibo
Schwarzwald	R Rauschenpl	15 „	Pto Colombia	16 „	Hamburg
Manuel Calvo	J Bonet	19 „	Colón	19 „	Barcelona
Chancellor	Simmons	18 „	Liverpool	18 „	Galveston
Siena	R Baffo	26 „	Génova	26 „	Colón

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Estelle H	11 Oct	Aruba	*Perla de Guama*	11 Oct	Sto Domingo
Refugio H	14 „	Aruba	*Carlota H*	11 „	Maracaibo
Meteor H	15 „	P Colombia	*Sirena H*	14 „	Maracaibo
Juan Luis H	15 „	Pto Cabello	*Nereida H*	14 „	Maracaibo
Maria H	17 „	Aruba	*Refugio H*	15 „	Aruba
			Estelle H	18 „	Isl. Barlovento
			Olinda H	14 „	Sto Domingo
			Juan Luis H	15 „	Aruba
			Abeona H	16 „	Saba
			Virginia H	18 „	Vela de Coro

H M **ZEELAND** vertrok 11 Oct van hier naar Martinique.